

обґрунтовують підхід до розробки та реалізації стратегій, застосування ефективного менеджменту [1].

Список використаних джерел:

1. Abednazari M., Rahnamay Roodposhti F., Nikoomaram H., Pourzamani Z. (2018) // A critical view of global management accounting principles. International journal of finance and managerial accounting, 3(9), 17-27. URL: <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?id=599654>
2. Borker D. Global management accounting principles and the worldwide proliferation of IFRS // The Business and Management Review, Volume 7. Number 3. 2016. URL: https://www.academia.edu/24299082/Global_management_accounting_principles_and_the_worldwide_proliferation_of_IFRS
3. CGMA Competency Framework (2015). Global management Accounting Principle, The Chartered Global management Accountant, American Institute of CPAs. URL: www.cgma.org/principles.

Чалюк Ю. О.,
кандидат економічних наук, доцент
кафедри економічної теорії,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана,
Київ, Україна

ГЕНДЕРНИЙ МЕЙНСТРІМІНГ У ПОЛІТИЦІ

Україна стала першою країною, що презентувала Стратегію гендерної рівності Ради Європи на національному рівні. Стратегія розрахована на 2018–2023 рр. і містить стратегічно важливі цілі – запобігання гендерним стереотипам і сексизму та забезпечення рівного доступу жінок і чоловіків в ухваленні політичних і суспільних рішень. Така мета не є декларативною. Питання гендерного мейнстрімінгу має підтримку на найвищому політичному рівні. Гендерний мейнстрімінг (*Gender mainstreamment*) – організаційна стратегія залучення гендерної перспективи до всіх інституційних політик та діяльностей для просування рівності жінок і чоловіків [1].

Забезпечення рівного доступу до процесу прийняття рішень для чоловіків і жінок є не тільки однією з важливих умов розбудови в Україні правової держави, але й запорукою її економічного та соціального розвитку. Оскільки політичні партії виступають активними учасниками демократичних, виборчих процесів, державним органам та міжнародним організаціям важливо зосередити увагу на посиленні їх ролі, використовуючи наступні механізми впливу [2]:

- Добровільні квоти для збільшення представлення жінок у партійних структурах.
 - Ширше охоплення політичними партіями жінок-виборців.
 - Посилення громадського та міжпартійного діалогу.
 - Інформаційні кампанії з підтримки жінок у політиці.
 - Гендерний моніторинг якості політичної діяльності чоловіків та жінок.
 - Вдосконалення гендерної статистики.
 - Збалансований розподіл часу між професійним та приватним життям як жінок, так і чоловіків.
 - Гендерне бюджетування та гендерний аналіз державних рішень.
- Українські та міжнародні політичні експерти рекомендують запровадити гендерні квоти у національне законодавство і передбачають позитивні наслідки та більш рівноцінне

представництво суспільних інтересів в українській політиці. Запровадження квот може бути перевіреним, швидко дієвим тимчасовим методом для досягнення гендерного балансу в політиці. Після того, як ситуація виправиться і позитивні результати буде закріплено, квоти можна буде скасувати. Натомість, політичні партії, представлені сьогодні у Верховній Раді України, не підтримують ідею запровадження квот для жінок у виборчих списках партій.

Гендерна політика буде ефективною і результативною не тільки тоді, коли слово «гендер» буде вписане в усі закони, а тоді, коли й управлінці, і громадяни зрозуміють, що гендерний паритет – шлях до іншої якості життя. Важливим аспектом у подоланні існуючих перешкод для участі жінок в політичному житті є виховання й освіта дітей та молоді через навчальні заклади, а також дорослих громадян через медіа-кампанії та громадські заходи. Треба змінювати традиційні ролі жінок, і представляти жінок-політиків конкурентоспроможними кандидатами на політичне лідерство. Необхідно також посилювати співпрацю з Міністерством освіти України задля підтримки вже наявних ініціатив гендерної освіти та впровадження нових [3].

Необхідно звернути увагу на ідентифікацію такої новітньої наукової дефініції як гендерний аналіз бюджету. Саме такий аналіз дозволяє виявити розходження у фінансуванні актуальних з гендерної точки зору політичних заходів. Мета його застосування – зробити прозорим процес прийняття фінансових рішень на урядовому рівні.

ПРООН, ОБСЄ та Фонд Фрідріха Еберта вже реалізували заходи щодо підготовки висококваліфікованих кадрів в Україні. У ряді пілотних міст це призвело до запровадження процедури гендерного бюджетування та виділення коштів для заходів з підтримки гендерної рівності. Гендерне бюджетування має застосовуватися як на національному, так і місцевому рівнях, оскільки є необхідним та ефективним інструментом для досягнення справжньої рівності жінок і чоловіків в усіх сферах життя суспільства. Гендерне бюджетування є надзвичайно важливим особливо в умовах економічної кризи та рецесії, оскільки у процесі відновлення жінки потребують більшої допомоги ніж чоловіки [4].

В узагальнюючих висновках важливо підкреслити наступне.

Щоб наблизитися до європейських норм демократії та гендерної рівності, Україна повинна розробити цілісний довгостроковий підхід, враховуючи такі стратегічні напрямки:

- Виконання міжнародних зобов'язань України та забезпечення застосування Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, як правового документу, що має перевагу над суперечливим внутрішнім законодавством.
- Розвиток компетенції та координація діяльності органів державного управління різних рівнів для вирішення питань гендерної рівності.
- Законодавче забезпечення та внесення змін до виборчого законодавства для збільшення представництва жінок на вищих урядових посадах.
- Посилення просвітницької діяльності для подолання наявних дискримінаційних стереотипів щодо жінок.
- Ліквідація дискримінації щодо жінок у сфері зайнятості і забезпечення рівної оплати праці.
- Розробка навчальних програм з питань гендерної рівності для представників місцевих і центральних органів влади, судових органів, шкіл, соціальних служб та правоохоронних органів.
- Впровадження механізмів недопущення гендерно-дискримінаційної інформації в ЗМІ та публічних виступах [5].

Для досягнення прогресу потрібні спільні зусилля та співпраця міжнародних організацій, громадських лідерок та представниць різних політичних партій, громадських організацій, спрямовані на політиків-реформаторів, а також чоловіків як союзників. Сприяння гендерній рівності та збалансованій участі жінок у політиці варто розглядати не як

феміністську боротьбу, а як передумови, які має виконати будь-яка країна, щоб бути сучасною демократією XXI сторіччя, тобто представницькою та підзвітною.

Список використаних джерел:

1. Стратегія гендерної рівності на 2018–2023 pp. URL: <https://helsinki.org.ua/articles/rada-evropy-priynyal-novu-stratehiyu-hendernoji-rivnosti-na-2018-2023-roky>.
2. Конституція України від 28 червня 1996 р., Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України № 2866-IV від 08 вересня 2005 р. (у новій редакції від 07 січня 2018 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.
4. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок у редакції від 06 жовтня 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207.
5. Про засади запобігання і протидії дискримінації в Україні: Закон України № 5207-VI від 06 вересня 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>.

Чорна В. Г.,

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри публічного та міжнародного права,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана,
Київ, Україна*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ – ЗАПОРУКА ЯКІСНОГО НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освіта лежить в основі успішного соціально-культурного розвитку суспільства і має вирішальне значення для його загального успіху. Освіта – це не тільки перш за все фундаментальне право, це сила економічних, соціальних і політичних перетворень. Вона має силу створити більш справедливий, процвітаючий і інклюзивний світ для всіх нас. Лише завдяки освіті люди будь-якого віку можуть отримати знання та навички, щоб адаптуватися до змін, які впливають на все наше суспільство – демографічних, кліматичних і технологічних, і це лише деякі з них. Освіта дівчат і жінок має силу рятувати життя, стимулюючи мультиплікаційний ефект, який зменшує бідність, материнську та дитячу смертність, а також ранні шлюби. Гендерні упередження все ще пронизують усю систему освіти в деяких умовах і часто зберігаються, а не ставляться під сумнів.

Невід’ємним елементом становлення України як держави, що дотримується демократичних принципів і поважає права людини та основоположні свободи, є забезпечення гендерної рівності в усіх сферах суспільного життя. Рівність прав жінок і чоловіків є одним з фундаментальних принципів Статуту Організації Об’єднаних Націй. Рівність прав жінок і чоловіків закріплена Конституцією України.

За Індексом гендерної нерівності Україна щодо освіти займає у рейтингу одну з найвищих позицій (27 місце). Майже 100 відсотків становить рівень грамотності, високий і збалансований рівень залученості дівчат та хлопців до освіти (базовою середньою освітою охоплено 92,7 відсотка дівчат та 90,7 відсотка хлопців, середньою – відповідно 86,1 відсотка та 85,3 відсотка, вищою відповідно – 88,8 відсотка та 76,8 відсотка). Водночас проблемою залишається доступ до такої освіти різних груп жінок і чоловіків, передусім з числа тих, які проживають у сільській місцевості, осіб з інвалідністю, передпенсійного віку, які потребують перекваліфікації.